

Nr 5

Civilutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen 1972: 1 gjorda framställning om anslag för budgetåret 1972/73 till centralnämnden för fastighetsdata, m. m., jämte motion.

Propositionen

Kungl. Maj:t har i propositionen 1972: 1 bil. 4 (s. 11—13) föreslagit riksdagen att till Centralnämnden för fastighetsdata anvisa ett förslagsanslag av 10 350 000 kr.

Motionen

I motionen 1972: 284 av herr Hedin m. fl. (m, s, c, fp) har, såvitt nu är i fråga, hemställts att riksdagen hos Kungl. Maj:t måtte anhålla

a. om en översyn av riktlinjerna och kostnaderna för bl. a. fastighetsregistrets överförande till data,

b. att pågående försöksverksamhet i avvaktan på resultatet av den begärda utredningen begränsas.

Utskottet behandlar i betänkandet CU 1972: 4 den nämnda motionen i vad den inte tas upp i detta sammanhang.

Gällande riktlinjer m. m.

I enlighet med av riksdagen godkända riktlinjer för reformer av fastighetsregistreringen (prop. 1968: 1 bil. 4 s. 16, SU 2, 3LU 5) och inskrivningsväsendet (prop. 1970: 1 bil. 4 s. 44, SU 2, 3LU 8) pågår arbete som avser utveckling av en databank för ett centralt fastighetsregister och ett centralt inskrivningsregister. I projektet deltar förutom centralnämnden för fastighetsdata (CFD), lantmäteristyrelsen, statliga och kommunala fastighetsregistermyndigheter, domstolsväsendets organisationsnämnd samt allmänna domstolar. Projektet berör också andra myndigheter, såsom statens planverk, rikets allmänna kartverk och länsstyrelsernas organisationsnämnd. Sedan 1971 pågår även ett samarbete i dessa frågor mellan civildepartementet och CFD samt primärkommunerna, representerade av en i samråd med Svenska kommunförbundet utsedd grupp av kommunala förtroendemän och tjänstemän.

Databanksprojektet innefattar tre huvudprogram: förberedelser för genomförandet av beslutade reformer, försöksverksamhet i Uppsala län och utvecklingsverksamhet. En utvärdering av den första etappen av

försöksverksamheten har redovisats i en inom CFD i oktober 1971 upprättad promemoria Fastighetsdatabanken, teknik och rationalitet. Promemorian remissbehandlas f. n. I ett av CFD i samråd med lantmäteristyrelsen och domstolsväsendets organisationsnämnd upprättat förslag till plan för projektet för budgetåren 1971/72—1976/77 införs ett fjärde program, reformgenomförande, med början budgetåret 1973/74. Programmet avlöser då omedelbart försöksverksamheten och successivt förberedelsearbetet. Bland förberedelseåtgärderna ingår den i fastighetsregisteromläggningen ingående beteckningsreformen. Det däri ingående data-tekniska arbetet åvilar CFD medan lantmäteristyrelsen svarar för beteckningsreformen bl. a. genom att utöva beslutsfunktioner enligt registeruppläggningskungörelsen (1968: 379). I arbetet med beteckningsreformen deltar vidare fastighetsregistermyndigheterna.

För den verksamhet som handhas av nuvarande CFD har riksdagen för tid t. o. m. budgetåret 1971/72 anvisat 23 500 000 kr.

Enligt statsmakternas nämnda beslut år 1968 skulle Kungl. Maj:t få närmare bestämma hur det fortsatta utredningsarbetet och arbetet med att genomföra registerreformen skulle organiseras. Tredje lagutskottet strök under att många olika skäl talade för att arbetet bör drivas så snabbt som möjligt.

Vid beslutet år 1970 om riktlinjerna för en reform av inskrivningsväsendet anfördes att det inte var möjligt att fastställa någon tidsplan. Systemomläggningen beträffande fastighetsregistret bör göras först — län efter län — och oläggningen beträffande inskrivningsregistret följa i så nära anslutning som möjligt. Även i denna del skulle Kungl. Maj:t ha att närmare bestämma hur det fortsatta utredningsarbetet och arbetet med genomförandet skall organiseras.

1971 års riksdag (prop. 1971: 1 bil. 4, CU 5) godkände riktlinjer för organisationen och verksamheten vid CFD. I detta sammanhang slogs bl. a. fast att centrala fastighets- och inskrivningsregister kan samordnas i tekniskt avseende och att CFD:s uppgifter bör omfatta utveckling av en databank för såväl fastighetsregister som inskrivningsregister. För in-
nevarande budgetår skall arbetet koncentreras till frågor som direkt avser uppbyggnad och drift av en databank. Samma inriktning skall enligt Kungl. Maj:ts förslag gälla för budgetåret 1972/73.

Den år 1969 tillkallade offentlighets- och sekretesslagstiftningskommittén (direktiv Ju 1970: 49, tilläggsdirektiv Ju 1972: 38) har att utreda frågor om offentlighet och sekretess beträffande allmänna handlingar m. m. och därvid även utreda frågan om lagstiftning rörande personorienterad ADB-information.

Datasamordningskommittén (direktiv Fi 1972: 50) har i uppdrag att svara för utredning av frågor rörande samordning och kontroll av databanker, m. m.

Utskottet

Kungl. Maj:ts förslag innebär att den pågående verksamheten för reformgenomförande och utveckling av en fastighetsdatabank, m. m., fortsätts i ungefär hittillsvarande omfattning.

Förslaget i motionen torde syfta till att såväl försöksverksamhet som genomförandeåtgärder skulle tills vidare begränsas och att grunderna för i vart fall fastighetsregisterreformen ses över. Detta förslag grundas i huvudsak på att beteckningsreformens antagna resultat ifrågasätts, att de totala kostnaderna för reformerna anses böra ytterligare prövas, att samordningen med andra register inte tycks ha fått en tillfredsställande lösning samt att offentlighets- och sekretesslagstiftningskommitténs förslag bör inväntas.

Frågor om beteckningsreformen behandlas i utskottets betänkande CU 1972: 4.

Kostnaderna för genomförandet av reformerna av fastighetsregistrering och inskrivningsväsende är uppenbarligen svåra att överblicka i detta skede av försöksverksamheten. Utskottet har dock förutsatt att en översiktlig, preliminär kalkyl läggs fram för riksdagen och utan att avvakta ett senare definitivt finansieringsförslag. Skäl finns inte att nu begränsa pågående arbete med hänsyn härtill.

Anledning finns med hänsyn till arbetets karaktär inte heller att begränsa försöksverksamheten i avvaktan på slutliga förslag i fråga om samordning och sekretess.

Utskottet har ingen erinran mot Kungl. Maj:ts medelsberäkning.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen avslår motionen 1972: 284 i vad den inte behandlats i annat sammanhang,
2. att riksdagen till *Centralnämnden för fastighetsdata* anvisar ett förslagsanslag av 10 350 000 kr.

Stockholm den 22 februari 1972

På civilutskottets vägnar

ERIK GREBÄCK

Närvarande: herrar Grebäck (c), Bergman (s), Almgren (s), Tobé (fp), Kristiansson i Örkelljunga (s), Lindkvist (s), Henrikson (s), fru Olsson i Hölö (c), herrar Högström (s), Wennerfors (m), Engström (vpk), Jædstig (s), Karlsson i Mariefred (c), Ångström (fp) och Adolfsson (m).

